

DOCENT: Margarita Isern Lladó

1. ELEMENTS DEL CURRÍCULUM ASSOCIATS AL MÒDUL

COMPETÈNCIES PPS		RESULTATS D'APRENTATGE	CRITERIS D'AVUACIÓ	CONTINGUTS
<p>a) Elaborar programes d'integració social de persones amb dificultats de comunicació, llenguatge i parla, aplicant la normativa legal vigent i incorporant la perspectiva de gènere</p> <p>b) Establir les pautes d'actuació en els programes d'intervenció, aplicant tècniques i instruments de recollida d'informació</p> <p>e) Promoure la comunicació de les persones amb dificultats de comunicació, llenguatge i parla, seleccionant sistemes alternatius i augmentatius i mitjans de suport de comunicació oral.</p> <p>f) Adaptar la comunicació a la persona usuària, considerant les variacions en la seva situació personal i en l'entorn</p>	<p>b)</p> <p>f)</p> <p>g)</p> <p>v)</p>	<p>RA1. Caracteritza la intervenció, determinant els principis comunicatius que la sustenten.</p>	<p>1a) S'han analitzat els àmbits de la intervenció en mediació comunicativa.</p> <p>1b) S'han descrit les funcions del tècnic superior en el context de la mediació comunicativa.</p> <p>1c) S'ha definit el concepte de comunicació i llenguatge.</p> <p>1d) S'ha definit el concepte de parla.</p> <p>1e) S'ha definit el concepte d'interacció recíproca.</p> <p>1f) S'han analitzat les diferents dificultats d'interacció social.</p> <p>1g) S'han identificat els principals trastorns que afecten a la comunicació en llenguatge, veu i parla.</p>	<p>1. Anàlisi dels àmbits d'intervenció.</p> <ul style="list-style-type: none"> -La família -El centre educatiu -Els serveis socials i associacions -Els serveis d'inserció laboral o en el centre de treball <p>2. Les funcions del tècnic superior en Mediació Comunicativa.</p> <ul style="list-style-type: none"> -En l'equip interdisciplinar -En el context de mediació <p>3. Els processos de comunicació.</p> <p>4. Els elements de la comunicació</p> <p>5. Els mecanismes de l'adquisició del llenguatge:</p>

<p>comunicatiu.</p> <p>g) Promoure l'autonomia de les persones sordes, sordcegues i amb discapacitat auditiva i de comunicació, en la realització de gestions bàsiques, facilitant la comunicació amb el seu entorn.</p> <p>j) Organitzar i implementar programes d'intervenció comunicativa, educatius, formatius i d'integració social per a persones amb dificultats de comunicació, llenguatge i parla.</p>			<p>1h) S'han analitzat les diferents formes d'interacció i les condicions més favorables perquè la comunicació s'estableixi.</p>	<p>-desenvolupament fonètic -desenvolupament semàntic -desenvolupament morfosintàctic -desenvolupament pragmàtic</p> <p>6. Les dificultats en l'adquisició i la producció del llenguatge.</p> <p>7. Alteracions de la funció simbòlica i de la capacitat social relacionades amb el llenguatge.</p>
<p>k) Realitzar intervencions dirigides a prevenir i pal·liar situacions d'aïllament comunicatiu en les persones sordes, sordcegues i amb discapacitat auditiva i dificultats de comunicació.</p> <p>l) Realitzar intervencions de mediació comunicativa, optimitzant l'aplicació de les ajudes tècniques d'accés a la informació i suport a la comunicació i comprovant la seva funcionalitat.</p> <p>m) Avaluar programes de</p>	<p>b) e) f) g) v)</p>	<p>RA2. Caracteritza el context d'intervenció, analitzant els recursos disponibles en relació als col·lectius i el marc legal que els afecta.</p>	<p>2a) S'ha identificat el marc legislatiu de la intervenció.</p> <p>2b) S'han identificat les institucions que gestionen o presten serveis a persones amb dificultats de comunicació.</p> <p>2c) S'ha descrit l'heterogeneïtat de la població amb discapacitat en comunicació i dels sistemes i recursos de suport a la comunicació que d'ella es deriven.</p> <p>2d) S'han identificat les principals característiques de</p>	<p>1. El marc legislatiu.</p> <p>2. La identificació de les institucions relacionades amb el col·lectiu d'intervenció. -Sanitat -Educació -Serveis Socials -Treball</p> <p>3. Anàlisi de les variables que determinen l'heterogeneïtat de la població amb dificultats de comunicació. -Definició -Etiologia -Evolució -Caràcter únic o múltiple de la</p>

<p>comunicació i integració social aplicats a les persones amb dificultats de comunicació, llenguatge i parla, valorant la seva pertinença i adequació a la persona usuària.</p> <p>v) Exercir els seus drets i complir amb les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb el que estableix la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.</p>		<p>les persones amb dificultats en el desenvolupament del llenguatge.</p> <p>2e) S'ha analitzat la influència de l'entorn com facilitador o inhibidor de la comunicació.</p> <p>2f) S'ha seleccionat el sistema o recurs de suport a la comunicació en funció de les característiques de la persona usuària.</p> <p>2g) S'han descrit els principis ètics i deontològics del tècnic superior en Mediació Comunicativa.</p>	<p>discapacitat -Factors ambientals</p> <p>4. Les persones amb dificultats de comunicació i d'interacció social: els trastorns d'espectre autista (TEA). -Autisme -Trastorns generalitzats del desenvolupament (TGD) -Síndrome de Asperger -Síndrome de Rett</p> <p>5. Les persones amb trastorns del llenguatge.</p> <p>6. Les persones amb dificultats d'accés al llenguatge oral.</p> <p>7. Persones amb dificultats adquirides del llenguatge: afàsies.</p> <p>8. La incidència en la població amb discapacitat. Estadístiques.</p> <p>9. El paper de l'entorn en la comunicació.</p>
	<p>a) RA3. Desenvolupa programes de mediació comunicativa per a persones amb dificultats de comunicació i interacció social, seleccionant el sistema de comunicació</p>	<p>3a) S'han descrit les característiques cognitives, comunicatives i lingüístiques de les persones amb trastorn de l'espectre autista (TEA) i</p>	<p>1. Anàlisi de les reaccions socials en els TEA i trastorns específics del llenguatge (TEL). 2. Funcions comunicatives</p>

	<p>j) k) l)</p>	<p>i les estratègies d'intervenció.</p>	<p>trastorn específic del llenguatge (TEL).</p> <p>3b) S'ha planificat la intervenció per a l'adquisició de les funcions comunicatives bàsiques.</p> <p>3c) S'ha organitzat la intervenció seguint les estratègies bàsiques per afavorir la comunicació, el llenguatge i la relació social.</p> <p>3d) S'ha analitzat la importància de l'anticipació i estructuració mitjançant la introducció de suports visuals.</p> <p>3e) S'han identificat les principals modalitats comunicatives en la intervenció primerenca amb persones amb TEA i TEL.</p> <p>3f) S'han descrit les característiques i funcions dels principals sistemes utilitzats amb persones amb TEA i TEL.</p> <p>3g) S'ha seleccionat el sistema més apropiat en funció de les competències de la persona</p>	<p>bàsiques.</p> <p>3. Estratègies generals d'intervenció en comunicació i llenguatge en els TEA i TEL. -Aprentatge sense errada, significatiu i en entorns naturals -Funcionalitat -Principi de mínima restrictivitat ambiental -Generalització -Ajudes físiques: moldejat i retirada d'ajuda -Les rutines com a modes d'aprenentatge</p> <p>4. L'anticipació i estructuració mitjançant suports visuals. -Estructura física. Mètode TEACCH -Estructura temporal com a sistema d'anticipació. Les agendes visuals -Les característiques bàsiques i criteris d'ús en els suports visuals</p> <p>5. Les modalitats comunicatives en atenció primerenca.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conductes instrumentals - Ús comunicatiu de la mirada - Gestos d'assenyalar - Gestos naturals <p>6. Els principals sistemes de</p>
--	-------------------------	---	--	---

			usuària amb TEL.	comunicació utilitzats per les persones amb problemes de comunicació i interacció social
			3h) S'han interioritzat les actituds necessàries per a la intervenció amb persones amb TEA i TEL.	
	j) k) l)	RA4. Desenvolupa programes de mediació comunicativa per a persones amb trastorns de llenguatge i de la parla, seleccionant el sistema de comunicació i les estratègies d'intervenció.	4a) S'han descrit les característiques de les persones amb trastorns de llenguatge i de la parla. 4b) S'ha planificat la intervenció per a l'adquisició i la comprensió de les funcions comunicatives bàsiques. 4c) S'ha organitzat la intervenció seguint les estratègies bàsiques per afavorir la comunicació, el llenguatge i la parla. 4d) S'ha analitzat la importància de l'anticipació i estructuració mitjançant la introducció de suports visuals, manuals i tècnics. 4e) S'han identificat les principals modalitats comunicatives en la intervenció primerenca amb persones amb trastorns del llenguatge i del	1. Les característiques de les persones amb trastorns del llenguatge i de la parla. -Discapacitat auditiva -Discapacitat intel·lectual -Afectacions motrius -Anàrtries -Disartries -Disglòssies -Afàsies 2. Anàlisi de les senyals comunicatives mínimes. 3. Estratègies específiques d'intervenció en funció dels nivells del llenguatge i la parla. -Accesibilitat comunicativa -Adaptacions acústiques -Autonomia 4. Els mitjans de suport a la comunicació oral. -Lectura labiofacial -Agendes visuals - El subtitulat

			<p>parla.</p> <p>4f) S'han descrit les característiques i funcions dels principals sistemes utilitzats amb persones amb trastorns del llenguatge i del parla.</p> <p>4g) S'ha seleccionat el sistema més apropiat en funció de les competències necessàries de la persona usuària.</p> <p>4h) S'han interioritzat les actituds necessàries per a la intervenció amb persones amb trastorns del llenguatge i de la parla.</p>	<p>5. Les modalitats comunicatives en intervenció primerenca.</p> <p>6. Els criteris de selecció dels sistemes de suport per a les persones amb trastorns de la comunicació i de la parla.</p> <p>7. Les actituds correctes en la intervenció amb persones amb trastorns del llenguatge i la parla.</p>
	<p>m)</p> <p>v)</p>	<p>RA5. Realitza activitats de control i seguiment de la intervenció, retroalimentant la pròpia activitat i la de l'equip interdisciplinari.</p>	<p>5a) S'han descrit models, tècniques i instruments d'avaluació del compliment dels objectius de la intervenció amb persones amb dificultats de comunicació.</p> <p>5b) S'han identificat els sistemes d'avaluació del correcte funcionament de les ajudes utilitzades per persones amb deficiència auditiva.</p> <p>5c) S'ha valorat la importància de transmetre necessitats</p>	<p>1. Elaboració de fulls de registre.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Registre de funcions comunicatives -Registre de vocabulari expressiu -Registre de vocabulari comprensiu <p>2. Registre de contextos comunicatius.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Familiar -Escolar -Oci i temps lliure

			<p>d'adaptació dels recursos a l'equip interdisciplinari.</p> <p>5d) S'han elaborat instruments propis de registre de competències comunicatives en funció de les característiques i el moment de la intervenció amb la persona usuària.</p> <p>5e) S'han identificat canvis en les necessitats de les persones usuàries que poguessin propiciar una nova situació comunicativa.</p> <p>5f) S'ha valorat la importància de realitzar registres periòdics com a mitjà d'avaluació de la competència comunicativa.</p> <p>5g) S'han emprat les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'elaboració i presentació d'informes d'avaluació i de memòries.</p> <p>5h) S'ha analitzat la importància de transmetre la informació a l'equip multidisciplinari</p>	<p>3. Comprobació del funcionament de les ajudes tècniques personals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implant coclear - Pròtesis auditives - <p>4. Comprobació del funcionament de les ajudes tècniques col·lectives.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Freqüència modulada -Bucle magnètic -Senyals visuals electròniques <p>5. Identificació de necessitats d'adaptació dels recursos.</p> <p>6. Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la elaboració de memòries i informes</p> <p>7. Importància de la transmissió de la informació a l'equip multidisciplinari en la intervenció amb persones amb dificultats de comunicació.</p>
--	--	--	---	--

	PROGRAMACIÓ DEL MÒDUL Intervenció amb persones amb dif de comunicació CFGS MC	Curs: 2018-2019
--	--	----------------------------

2. METODOLOGIA

Per a assolir els objectius generals del mòdul es seguirà una metodologia activa i participativa, basada en el procés ensenyament –aprenentatge de l'alumnat. Es fomentarà també l'autoaprenentatge de l'alumne i s'utilitzaran diverses metodologies per a fomentar el treball en equip: aprenentatge cooperatiu i l'aprenentatge per projectes.

Els continguts parteixen de les competències professionals del mòdul i es treballaran en diferents unitats de treball amb diferents tipus d'activitats :

- Activitats d'inici, per a la introducció i sensibilització de la unitat de treball: idees i coneixements previs, presentació d'objectius i continguts
- Activitats de desenvolupament, explicació conceptes, teories, normativa, experiències,...
- Activitats de síntesi: reestructuració dels continguts, relacionar conceptes, resumir i aclariment de dubtes

Totes aquestes activitats es duran a terme mitjançant dinàmiques de grup, debats, visualització de vídeos, visites i /o sortides a entitats que ens puguin mostrar la realitat laboral i d'intervenció real sobre els continguts del mòdul, estudi de casos, estudi de sistemes, recerca per internet, tallers per a confecció de material,etc.

Es fomentarà l'ús de les TIC per a la recerca i selecció de recursos relacionats amb els continguts, la consulta de diferent webgrafia i confecció de treballs i materials.

Com a eina de treball s'utilitzarà la plataforma Moodle, on hi haurà un curs obert als alumnes per propiciar: consulta de material sobre les diferents unitats de treball, entrega de treballs i activitats,compartir tasques i altres que puguin sortir al llarg del curs. No s'utilitzarà llibre de text, la professora anirà penjant al Moodle, els apunts i materials complementaris per a seguir els continguts explicat i/o treballats a classe.

3. AVALUACIÓ

Criteris de qualificació

Les qualificacions trimestrals i finals es conformaran a partir de:

A) PROVES ESCRITES D'AVUACIÓ: 70%.

Es realitzarà una prova escrita teòrica-pràctica cada trimestre sobre els diferents continguts de les unitats de treball realitzades. Aquesta prova pot constar de diverses parts: preguntes a desenvolupar, preguntes tipus test, realització d'esquemes o mapes conceptuals, identificació d'imatges, comentaris i/o reflexions, resolució de casos, etc.

B) TREBALLS I ACTIVITATS: 30%.

Es realitzaran diferents treballs i activitats avaluable a cada trimestre proposats per la professora en el seu moment.

L'alumne ha de realitzar i lliurar les activitats i treballs dins els terminis establerts, sinó es penalitza com a "no presentat" i s'haurà de lliurar en el període de recuperació de març.

Cada treball o activitat serà avaluat segons els criteris que s'estableixin i que seran comunicats a l'alumnat en el moment en què s'encomana la tasca.

La nota mínima per a fer mitjana de cada una de les parts (A, B) ha de ser d'un 5, en el cas de suspendre una de les no es fa mitjana i l'avaluació quedarà suspesa. Només es recuperarà al març la part suspesa.

4. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

BLOCS DE CONTINGUTS (segons currículum)					UNITATS DE TREBALL SEQÜENCIADES	CRONOGRAMA											HORES
B-a	B-b	B-c	B-d	B-e		SET	OCT	NOV	DES	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN		
X			X		UT1: Caracterització de la intervenció	X	X	X								15	
	X				UT2: Caracterització del context de la intervenció		X	X	X							15	
X	X	X	X	X	UT3: Els programes per a persones amb dificultats de comunicació					X	X	X				24	
X	X	X	X	X	UT4: Els programes per a persones amb trastorns del llenguatge							X	X	X		24	
				X	UT5: Les activitats de control i seguiment de la intervenció									X	X	12	
					HORES TOTALS:											90	

5. BIBLIOGRAFIA BÀSICA DE REFERÈNCIA

A la programació d'aula es podrà ampliar la bibliografia i la webgrafia específica dels continguts a treballar.

Cuenca Garcia S.; Gomez Almendros, M.I.; (2018): "Intervención com personas con dificultad de comunicación". Ed. Síntesis